

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De Præcepto suscipiendi hoc Sacramentum. Cap. II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

Forma.

5. Forma denique est absolutio, verbis prolata à legitimo peccatorum Judice, nempe à Confessario, *Ego te absolvo, &c.*

Dispositio presentis Tractatus.

6. His distinctis, ut hujus Sacramenti tota Tractatio absolveretur, percurrenda essent hujusmodi dictæ partes, hoc est Oris Confessio, cordis Contritio, Satisfactio, Absolutio. Verum quia de his à nobis satis, superque tractatum est in Methodo expeditæ Confessionis, ne cum molestia legentium, hic eadem repetamus, ab iis tractandis meritò abstinemus, ut ea afferamus in medium, quæ ibi locum habere pro meo instituto, quod ibi suscepi, non potuerunt: Hæc autem ad tria reduco; Ad obligationem, quam quisque Fidelium habet recipiendi Sacramentum Pœnitentiæ; Ad Potestatem, Jurisdictionem, Approbationemque legitimam Ministri hoc Sacramentum conferentis, Ad Casus reservatos, à quibus non omnes ex dictis Ministris absolvi possunt. Faveant conatibus nostris Cælitæ; faveat Virgo; faveat Deus, à quo, ut aliquid proferam lectione dignum, in hoc argumento tam obvio, atque à tot sapientissimis viris agitato, oro supplex, & obsecro.

CAPUT II.

De præcepto suscipiendi Sacramentum Pœnitentiæ.

1. **S**upponimus tanquam omnibus Theologis exploratum, probarumque ex illis verbis Christi Domini Joan. 20. *Accipite Spiritum Sanctum: quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt*, addita Ecclesiæ traditione, esse præceptum Divinum de hoc Sacramento suscipiendi impositum iis, qui laborant mortalibus. An extra articulum mortis urgeat hoc divinum Præceptum. Vide apud Dianam part. II. tractat. 8. Resol. 78. & 39. Supponimus item de eodem esse præceptum, à Ecclesiæ, ut saltem semel in anno ab iisdem, si aliquo mortali graventur, suscipiatur. Quoniam

a C. omnia
utrinque
sex. de pœn.

vero de tota hac re satis diximus in Opusculo *ex remiss. Meth. Conf. Dux* hic supersunt quæstiones, *Trid. sess. 14. c. 5. fin.* quas jam subdo.

§. I.

PRIMA QUÆSTIO.

An obligentur Fideles Confessionem prædictam exhibere semper per voces, non verò per Scripturam?

1. **R**espondeo, Nisi necessitas aliud cogat, ut in surdo, muto, &c. in quibus satis sunt nutus, Confessio semper fieri debet per voces, ut colligitur ex Sacro Textu. *b Unde mortaliter peccaret, qui aliter faceret; esset enim contra usum Ecclesiæ antiquissimum. Conceditur nihilominus à pluribus pœnitentem, vel ob maximam verecundiam, vel ob loquelæ impedimentum (adderem ego libens, vel ob scrupulos, quando se melius explicare pœnitens putat per Scripturam) posse exhibere sua peccata Confessario præsentem, atque immediatè à præsentem absolvi: & tutius quidem fieri, si pœnitens antequam absolvatur dicat, Ego cum dolore confiteor omnia peccata, quæ hic legisti, &c. lege mox dicenda numero 3.*

b C. Quem pœnit. De Pœnit. d. 1. c. Castrop. de pœn. p. 8. n. 8. cum Suar. Vasq. aliis. que. i

DUBIUM INCIDENS.

An possint absentes absolvi.

2. Ex dictis, quod aliquando liceat per Scripturam confessio exhiberi Confessario præsentem, & ab eodem præsentem absolvi, oritur cupido sciendi, an etiam id liceat in absentia?

3. Respondeo, Nullo modo, nec licere, nec valde fieri posse, decrevit Clem. VIII. his verbis: Hanc propositionem, id est Licere per literas, seu per internuncium Confessario absenti peccata confiteri Sacramentaliter, & ab eo absente absolutionem obtinere) ad minus, ut falsam, temerariam, & scandalosam Sanctissimus damnavit, ac prohibuit sub excommunicatione lata, Pontificique reservata, aliisque pœnis, &c.

4. In ejus explicationem satis sit notare duo. Primo, non solum, ut illicitam ejusmodi Confessionem, Absolutionemque ab absente

collatam prohiberi, sed (quidquid aliqui contra dicant) etiam ut invalidam. *a* Ratio mihi non inefficax est, quia si esset valida, non posset assignari ratio, cur aliquando, puta in extrema v. g. necessitate moribundi, non posset licite absenti absolutio conferri; tunc enim licita reddi deberet ex tanta necessitate. Quare si licita aliquando posset esse, non potuisset à Pontifice semper damnari.

5. Nota secundò, prædictam propositionem, à Clemente prohibitam, duas habere partes; unde valde dubitatum fuisse inter Theologos, utrum in sensu conjuncto, an in sensu disjunctivo ex sumi deberent? Verùm, debere in sensu disjunctivo, ego pro certo habeo. Explico, quod dictum est, & probo.

6. Dubium esse potest. An Clem. VIII. damnat simul hæc duo, scilicet, posse fieri confessionem absenti, & à Confessario absenti absolutionem obtineri, quo pacto illud (&) sumeretur in sensu conjuncto: & sic non damnaretur, qui solum unam partem ex dictis affirmaret v. g. Confessionem solum posse fieri absenti, vel affirmaret, Absolutionem solum posse dari absenti. An potius dictus Clemens damnat hæc duo etiam separatim sic. Damno eum, qui affirmat, Confessionem posse fieri absenti, & Damno etiam eum, qui affirmat posse dari absenti absolutionem, quo pacto illud, (&) acciperetur in sensu disjunctivo.

7. Video utrumque sensum verbis Clementis dari posse. Sed certum, ut dixi, ego ex sine intento à Pontifice iudico, sensum esse posteriorem, id est, sensum disjunctivum. Nec novum est illud (*Et*) sumi in locutionibus pro (*Vel*) nam sic Aristoteles dixit. *Naturam esse principium motus, & quietis*, id est, *vel motus, vel quietis*, Qui modus locutionis habetur in jure non semel, & videri potest apud

b *Conjunct.* *Barbosam.* *c* Ratio autem data doctrinæ est, quia secus, qui separatim diceret Absolutionem posse conferri absenti, non damnatus fuisset à Clemente. At ipse hanc propositionem maxime damnare voluit, siquidem de ea maxime ejus ætate disputatum est contra aliquos, id concedentes propter rationem iudicii, in quo sententia dari solet etiam in absentia delinquentis. Adde Sacram Congregationem Sancti Officii (ut refert Delugo) declarasse, non subsistere interpretationem illam, quæ dicit Confessionem posse fieri ab-

d *Delug.*
l. c.

senti, dummodo Absolutio detur præsentis. Hæc de hac materia nobis dixisse sufficiat.

8. Non tamen puto Confessionem fieri absenti, si quis mittat sua peccata scripta Confessario absenti, & deinde conveniens eundem Confessarium, dicat, se fateri omnia illa peccata, ad ipsum scripta, nec alia præter illa scripta postea commisisse, non, inquam, puto hanc Confessionem fieri absenti, satis enim per verba prædicta fit Confessio coram. Lege Dianam p. 2. Tr. 7. Ref. 1. ubi aliquando obli-geris, sic per interpretem confiteri? & ibid. Ref. 30. Late an possit?

9. Hac occasione solet quæri, quando, & quomodo possit, vel debeat dari absolutio proximè morituro, qui, vel non petit Confessionem, vel petit absente Confessario? Sed de tota hac praxi satis diximus in Methodo, & exp. Confessionis.

Praxis circa qualitatem presentia requisita in hoc Sacramento.

10. Leander *f* cum proposuisset, An si Sacerdos inadvertenter poenitentem non absolut, possit illum parum distantem absolvere? Respondet, posse, si poenitentem nequeat revocare sine scandalo, vel alio incommodo. Secundò, addit rationem, quia ad absolutionem non requiritur contactus physicus, sed satis est præsentia moralis. Tertiò, superaddit, satis esse ad præsentiam moralem, si Sacerdos videat poenitentem, aut alio sensu illum percipiat. Quartò, affert Molfesum dicentem *g* in dicto casu, si poenitens sit moraliter præsens, nempe parumper distans, etiam viginti passus, posse à Confessario absolvi modo ex qualitate personæ probabiliter constet, poenitentem non incidisse in novum mortale. Quintò, denique docet, certum esse contra aliquos doctos Recentiores, non posse absolvi moribundum v. g. existentem in domo à Confessario, qui domum nondum ingressus est, quia in hoc casu nulla est præsentia moralis. Hæc ex Leandro: quæ tamen ita mihi placent, ut ex illis unum omnino displiceat, & alterum examini subjiendum putem.

11. Primò enim displicet mihi, & fortè etiam aliis, quod tertio superaddit, nimirum satis esse ad præsentiam hanc moralem, si Sacerdos videat poenitentem. Hoc valde difficile

c *Opusc.*
Metb.
Confess. l. 2.
c. 10. §. 1. d.
nu. 13.

f *Leand. de*
Sacr. Poen.
d. 2. q. 30.
Et 31. ci-
vocare sine
scandalo.
rans O-
chag. Dia-
nam alio-

g *Molfes.*
Summa
Tr. 7. cap. 1.
num. 59.

cile est. Nunquid, si meus pœnitens post confessa peccata abeat ab extremo magnæ cuspam Ecclesiæ ad aliud extremum, quantum scilicet à meis oculis videri, etiam commodè, posset, validè ego illum absolvam? Erit hæc præsentia moralis pro audienda confessione, imò etiam pro assistentia Missæ, quando Templum plenum est audientibus, quia omnes faciunt unum populum, ritè Missæ assistentem: at certè præsentia moralis non erit pro Absolutione, quæ majorem propinquitatem requirit, nempe illam, quæ est in Judice, non Reum quomodocunque, sed ex Clemente VIII. ut diximus, reum præsentem condemnante, vel absolvente. Ecquæ tandem est hæc? Profectò illa, qua solent communi voce, etiam aliquanto altiore homines cum hominibus loqui. Hæc enim est præsentia moralis, propria hujus Sacramenti, instituti per modum judicii humani.

12. Secundò, examini, ac Sapientum judicio submitto illud de Viginti passibus: si enim distantia ejusmodi judicetur à Sapientibus esse apta, ut, modo dicto, homines loquantur, apta judicetur, & hic, secus non item.

13. Ex iis, quæ dicta sunt, potest solvi illa communis quæstio de eò Sacerdote, qui lethaliter vulneratum in via veller absolvere à fenestra ob periculum, ne sine absolutione moriatur vulneratus. Dico, n. validè, & licitè posse, si parum fenestra distet, explicando hoc (parum distet) eo modo, quo jam jam dictum est, secus ex se non posset. Dico (ex se) nam hic, & similes casus illud proprium habent, ut si tibi appareat fenestra aliquanto altior, ita ut dubius sis de præsentia debita, tunc, quanta potes contentione vocis, moribundum absolvas, sub conditione tamen (quæ sanè conditio si mente retineatur, sufficit) ut in similibus dubiis, fieri posse, diximus

a alibi, animo semper iterum absolute illam cum suis debitis conditionibus, sive per se, sive per alium confer-

di.

§. II.

SECUNDA QUÆSTIO.

De Præcepto dato Medicis circa Confessionem Ægotantium.

1. **H**Uc commodè reducitur illud Præceptum Ecclesiasticum, quo b Pius V. b Pius V. præcepit, ne Medici incipiant ægros cura ^{sup. Gre-} nisi eos moneant de faciendâ peccatorum ^{gem.} confessione, neque eosdem ultra tertium diem visitent, nisi ipsis de confessione facta constet, per testimonium Confessoris, scriptis datum, additque, ut Medici, antequam Doctoratus gradum assumant, hoc præceptum, se observaturos, jurent.

2. Profectò multa ex his temperavit è ipsa ^{e Suarez} consuetudo. Primò, ergo id intelligitur de ^{de Pœn. d.} morbis periculosis. Secundò, sufficit testi- ^{35. sec. 3. n.} monium domesticorum, vel ipsius ægroti, si ^{5. Sanc. l. 3.} appareant fide digni. Tertio, satis erit, si Me- ^{Sum. c. 10.} dicus admoneat ægrotum per alios. Quarto, ^{Scortia in} si ægrotus est obstinatus in respuenda Con- ^{conf. Pon-} fessione, non est deferendus à Medico, si, ipso ^{tificis Ep.} se retrahente, grave periculum infirmus in- ^{38. Theor.} curat; sicuti, nec deseritur ægrotus Turca, ^{215.} qui obstinatè respuit Baptismum, quia id esset contra charitatem. Pius autem jubet, ægrum deserere, quando desertionis timore respiscentia speratur infirmi. His autem dictis non obstat juramentum, datum à Medicis; illud enim intelligitur dari, secundum usum receptum.

CAPUT III.

De Potestate Ordinis, quoad absolvendum.

1. **N**Ostrum hic non est confirmare contra Hæreticos, solum Sacerdotem Ministrum esse legitimum Sacramenti Pœnitentiæ; id enim est ab Eugenio IV. & à Tridentino manifestè definitum. ^{d Eug. 4.} Quare suspectus est de hæresi, qui sive in ^{in Decret.} Clericus, sive Laicus, cum non sit Sacerdos, ^{Fidel.} Sacramentum Pœnitentiæ administrat, & e ^{e Trid. sess.} puniendus ab Inquisitoribus, & eidem à ^{Fi-} delibus denunciandus erit.

2. Et